

KUNSTPROJECT

‘Grens’ is even terug bij de grens

Het voormalige douanekantoor in Zwillbrock kreeg even de functie van videoscherm.

door Julia Henkel

ZWILLBROCK - Nog is het licht en lijkt deze vrijdagavond alles als altijd in het niemandsland op de grens bij Zwillbrock. Voor het oude douanegebouw zitten twee vrouwen, vriendelijk aangestaard door de runderen in het weiland aan de overkant van de weg. Het verkeer rijdt er onverstoord langs, als altijd, over een grens die niet meer zichtbaar is. Als de schemering valt, wordt echter anders in het anders zo rustige gehuchtje. Op de ramen van de verlaten grenspost is ineens leven. Bewegende beelden zijn te zien, beelden van mensen, hoofden, lichamen. Soms reëel en duidelijk, soms schimmig en abstract.

De twee vrouwen, Claudia Brieske en Leslie Huppert, kijken tevreden naar dit tafereel. Deze video-projectie op het voormalige douanekantoor is hun kunstwerk, hun interpretatie van *Virtual Borders*.

Die titel hebben de beide Berlijnse kunstenaars hun project meegegeven. Een week lang trekken ze met videofilms langs grensplaatsen in de Euregio.

Het fenomeen 'grens' boeit Brieske (1966) en Huppert (1960) al sinds het begin van de jaren negentig, toen ze elkaar leerden kennen op de kunsthogeschool in Saarbrücken. „Dat is ook een grensregio, een drielandpunt waar Luxemburg, Frankrijk en Duitsland bij elkaar komen”, vertelt Huppert. „Het Saarland is pas in 1956 bij de Bondsrepubliek gekomen, daar-

door is het besef van grenzen daar nog heel sterk.” Hun Berlijnse achtergrond speelde eveneens een rol. „De muur was nog niet zo lang weg in die tijd.” Ruim twintig jaar later zijn grenzen nog steeds thema in hun artistieke werk. „Het zijn constructies in de hoofden van mensen”, zegt Huppert. „Op het ene moment is dat ene stukje land zo belangrijk dat de mensen oorlog voeren. Het volgende moment lopen mensen met koeien eroverheen. In feite heeft bijna alles met grenzen te maken, zeggen de twee kunstenaars. „Je hebt globale grenzen, die voor iedereen gelden”, meent Brieske. „Maar ook individuele grenzen. Lichamelijke grenzen, psychologische grenzen, grenzen tussen man en vrouw. Dat zijn vaak grenzen die steeds opnieuw worden herzien.” Brieske en Huppert laten in *Vir-*

tual Borders niet alleen hun eigen films over grenzen zien. Ze vertonen ruim twintig video's uit de hele wereld van kunstenaars die eveneens met het thema bezig zijn.

Uit Kasjmir, de zwaar bevochten grensregio tussen India en Pakistan. Uit India, waar een feministe voor de vrijheid van vrouwen vecht. Uit Duitsland, waar Huppert filmde in de cel van een zwaar beveiligde gevangenis. Dit project is het derde in de reeks *Virtual Borders* van de beide Berlijnse kunstenaars. De video-projecties zijn onderdeel van het kunst- en cultuurprogramma GrensWerte, dat sinds 2010 in de Euregio wordt gehouden aan weerszijden van de grens. De ligging van deze regio bracht Brieske en Huppert op het idee om hun video's deze keer in een geografisch parcours te laten

■ **Eventjes had het verlaten douanekantoor op de grens bij Zwillbrock weer een functie, als projectiescherm voor video's van het kunstproject *Virtual Borders*. foto's Michel Beskers**

zien. „We zochten plekken die dubbel zijn”, aldus Huppert. „Waar aan beide kanten mensen zijn die in één plaats wonen, maar door een grens van elkaar gescheiden worden.” Het voormalige douanekantoor past goed bij hun thema. „Het staat daar en heeft geen nut meer”, aldus Brieske. „Net een ruïne.” Hun manifestaties hebben ook iets van een kleine revolutie, zegt Huppert. „Zonder grote toespraken en met weinig publiek.” Toch zou Brieske willen dat ze sporen achterlaten bij de inwoners van het gebied.

„Ik hoop dat ze de geschiedenis van de grens anders waarnemen, dat ze beseffen dat dit een bijzondere plek is. Dat grenzen hier niet meer bestaan, maar in andere de-

■ De kunstenaars Claudia Brieske (links) en Leslie Huppert zoeken voortdurend naar het karakter van grenzen.

len van de wereld nog wel.”

VIRTUAL BORDERS

- Het kunstproject *Virtual Borders* van Claudia Brieske en Leslie Huppert is deze week op verschillende locaties in de Euregio te zien.
- In het grensplaatsje Oldenkott-Wennewick bij Rekken zijn de video-beelden gisteravond van 19.00 tot 23.00 uur op huizen van bewoners aan weerszijden van de grens geprojecteerd.
- Woensdag op een bushalte in het niemandsland achter Bad Bentheim, op de Bentheimerstraat/Hengeloer Strasse en vrijdag op een middeleeuwse vesting in Altenberge-Westenfeld aan de B54, steeds van 19.00 tot 23.00 uur.
- www.virtual-borders.net
- www.grenswerte.eu